

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Pašičeva in Pribičevićeva opozicija nadaljuje z izzivanjem in povzročanjem izgrediv, da bi podprla svoje predrzne in brezvestne laži o nezadovoljstvu ljudstva proti sedanji vladi. Pašič je imel v torek dopoldne radikalski shod v Beogradu, ki je bil za veliko mesto zelo slabo obiskan, a je imel najete in podkupljene razgrajace iz raznih krajev Srbije. Pašič je po svoji navadi vse svoje nasprotnike označil za »avstrijansčino« in njegovi pristaši so potem po mestu izzivali s klici proti vladi, proti Hrvatom in Slovencem. Bili so ob tej priliki razni izgredivi in pretepi. — Da se izzovejo nemiri in izrabijo proti vladi je bil tudi namen in cilj sokolaškega izleta v Zagreb od petka do nedelje. Izleta so se udeležili tudi orjunci in drugi Pribičevićevi pretepači iz raznih krajev. Hrvatski Zagreb se je napram takim »gostom« upravičeno poslužil lajnega prezira, ki se je dosledno izvajal, a le ni mogel preprečiti pouličnih pretefov med zagrebško mladino in med Pribičevićevimi izletniki, ki so v pogledu izzivanja kar največ doprinesli.

LONDONSKA KONFERENCA.

je zaključena kot prvi vsestranski sporazumni dogovor po vojni. Vse, kar se je pogodilo in sklenilo, je sedaj še odvisno od glasovanja v francoskem in nemškem parlamentu, ki bo te dni. Po dogovoru v Londonu izprazni Francija najpozneje do enega leta zasedeno Poruhrje. Po konferenci je izjavil angleški vladni predsednik Macdonald: »Uspeh te konference smatram kot najvažnejši dogodek po podpisu premirja v novembru leta 1918. Treba bo premagati še druge težave in več nego en praktični problem, predno si bo mogel svet končno veljavno od pomoči od vojnega razdejavanja, toda sedaj je upanje, da si bodo prizadete države prizadevale, da rešijo vse te probleme v duhu spravljivosti, ki se je v toliki meri uveljavil na londonski konferenci posebno v zadnjem tednu.« Herriot, ministrski predsednik Francije je pa dejal: »Jamstva, ki jih bo dobila Francija od Dawesovem (strokovnjaškem) načrtu za izplačilo odškodnin, so mnogo jačja kakor je bila zasedba Poruhrja. Nepristranski politični krogi bodo morali priznati, da je konferenca končala z velikim praktičnim uspehom. Konferenca je delo trdne vere in pomenja pričetek nove dobe«.

ZLOČIN ITALIJANSKIH FASISTOV.

Po dolgem času so v soboto blizu Rima našli truplo poslanca Matteottija, katerega so na zverinski način ubili fašisti. Truplo je bilo strašno razmesarjeno, stlačeno v luknjo neke zapuščene apnenice ter se je dalo spoznati le po zobovju in prstanih.

Izidi občinskih volitev.

Politični okraj Ptuj.

Bišečki vrh: SLS 28 (3), gospodarsko-napredna 22 (3), JDS 13 (1). — Breg: gospodarska lista 105 (7), socialisti 138 (10). — Brstje: SLS 54 (4), Slov. kmečka zveza (SLS) 36 (3). — Cirkovci: kmečko-delavska zveza. Lista kmečke stranke razveljavljena. — Dolena: SLS 32 (4), gospodarska lista Rod. vrh 48 (5), Dragovič: SKS 19 (4), kmečko-delavska zveza 12 (3). — Drstelja: SLS 28 (5), SKZ 16 (2). — Formin: SLS I 20 (3), SLS II 25 (4). — Gorenjski vrh: SLS 54 (7), slovenska republikanska stranka kmetov in delavcev 23 (2). — Gradišče: napredno-gospodarska stranka. — Gruškovec: KZ 9 (4), slovenska republikanska seljačka stranka 10 (5). — Gruškovec: slov. republikanska stranka 10 (5), napredno-gospodarska str. 9 (4). — Hajdin: SLS 14 (1), KZ 15 (1), lista Pintarič Fr. (SLS) 29 (2), združeni kmetje in delavci 32 (2), lista napredno-gospodarskega združenja malih posestnikov in delavcev 45 (3). — Janežovci: SLS 18 (5), KZ 13 (2). — Jurovec: SLS 25 (3), obrtno-kmečka zveza 17 (1), zveza naprednih kmetov in delavcev 13 (1). — Krčevina: delavska-kmečka zveza. — Ločič: SLS 14 (5), gospodarska stranka 5 (2). — Mezgovci: občna gospodarska stranka (dve listi SLS razveljavljeni). — Moškanjci: SLS 41 (4), neodvisna stranka 35 (3), gospodarska stranka 4 (0). — Muretinci: SLS 26 (5), gospodarska zveza 14 (2). — Novacerkev: SLS 29 (4), KZ 11 (1), kmečko-obrtna zveza JDS 33 (4). — Pacinje: SLS 19 (1), delavsko-gospodarska stranka 76 (7), zveza delavcev in posestnikov 18 (1), SKS 86 (8). — Pobrež: SLS 52 (3), KZ 15 (1), napredno-gospodarska stranka 8 (1), obč. gosp. Pobrežje 19 (1), želarska stranka 29 (2), napredna stranka 7 (0), kmečko-delavska stranka 11 (1). — Podvinci: SLS 58 (7), kmečko-delavska stranka 22 (2). — Podlehnik: slovenska gospodarska stranka. — Polanci: SLS 31 (4), ljudska kmečka stranka skupina Jakob Vojak 26 (4), skupina Ivan Plohl 9 (1). — Polenšak: slovenska gospodarska lista. — Ragoznica: SLS 61 (6), agrarno-reformna skupina interesentov 42 (3). — Slatina: SKZ 15 (3), slov. republikanska seljačka stranka 23 (4). — Slomi: SLS 21 (4), SKZ 12 (2), kat. soc. stranka 6 (1). — Spuhlja: skupna lista. — Stojnci: SKZ 23 (3), delavska stranka 15 (2), gospodarska stranka 11 (2), neodvisna stranka 6 (0), lista Alojzija Vajda 19 (2). — Sv. Andraž v Slov. gor.: SLS 113 (13), splošna delavska stranka 12 (1), gospodarska nepolitična stranka 27 (3). — Sv. Barbara v Haložah: gospodarska nepolitična stranka 20 (3), gospodarska izv. stranka 36 (4), SLS 5 (1), slov. republikanska kmečka in delavska lista 15 (2). — Sv. Andraž v Leskovcu: SLS in slov. rep.

stranka kmetov in delavcev. — Sv. Bolfenk v Slov. gor.: SLS 13 (6), KZ 4 (2), delavska zveza 2 (1). — Sv. Elizabeta: gospodarsko-napredna stranka 4 (2). — St. Janž na Dravskem polju: SLS 47 (4), gospodarska lista 69 (6), stranka malih posestnikov, delavcev in najemnikov 72 (7). — St. Lovrenc na Dravskem polju: KZ 116 (12), SKZ 94 (9), združene delavske stranke 42 (4). — St. Lovrenc v Slov. gor.: SLS 47 (5), KZ 38 (4). — Sv. Urban: SLS 55 (5), združeni poljedelci 36 (4). — Šikola: SLS 60 (5), kmečko-delavska zveza 41 (4). — Trnovce-Sela: SLS 12 (1), SKZ 26 (3), kmečko-delavska zveza 21 (3). — Turski vrh: SLS 47 (5), kmečko-viničarska zveza 35 (4). — Vateja: SLS 32 (3), napredno-gospodarska lista 52 (6). — Veliki Okič: KZ 28 (6), zveza haloških vinogradnikov 13 (3). — Velika Varnica: SLS. — Vintarvinci: SLS 37 (5), gospodarska lista 7 (1), lista malih posestnikov 8 (1). — Vurberg: SLS 89 (8), gospodarska stranka 95 (9). — Zavrč: SLS 59 (6), napredni agrarci 26 (3), napredni delavci 7 (0). — Hlaponci: slov. gospodarsko-ljudska stranka. — Zg. Pristava: občna kmečko-gospodarska lista. — Samo po eno listo SLS je bila vložena v sledečih občinah: Borovci, Bukovci, Destinci, Dolič, Gajovci, Jirševci, Kicar, Levancji, Majšperk, Malaves, Mestni vrh, Prvenci, Ptujška gora, Sakušak, Sedlašek, Slovenjaves, Skorišnjak, Sv. Marjeta niže Ptuj, Sv. Marko, Sv. Trojica v Haložah, Trnovski vrh, Zaborci.

Sodni okraj Ormož.

Bratonečice: delavska stranka, — Cvetkovci: SLS 20 (1), KZ 13 (1), narodno-radikalna stranka 16 (1), naprednogospodarska stranka 66 (6), kmečko-obrtna zveza 17 (1). — Hum: SLS 5, kmečko-delavska stranka 2. — Kog: stari občinski odbor (SLS 7, JDS 3). — Mihalovci: kompromisna lista (SLS 6 in JDS 3). — Obrež: SLS 8 0(5), združeni kmetje, delavci in obrtniki 22 (1), združena napredna lista 46 (3). — Ormož: slov. meščansko-gospodarska stranka (SLS) 76 (6), slov. napredna lista 123 (11). — Pušenci: SLS 24 (4), gospodarska lista 16 (3), od teh 1 SLS. — Rucmanci: SLS 15 (1), del. ljudska stranka 70 (5), kmečka stranka 14 (1), neodvisna gospodarska stranka 33 (2). — Savci: SLS 49 (5), KZ 33 (3), delavska zveza 11 (1). — Središče: SLS 53 (5), napredna gospodarska lista 119 (8), napredna kmečka lista 84 (6). — Sv. Lenart pri Veliki Nedelji: lista združenih posestnikov (SLS). — Sv. Miklavž: SLS 64 (6), gospodarska lista 19 (1), združeni volilci Sv. Miklavž 21 (2). — Sv. Tomaž: gospodarska stranka 22 (1), jug. stranka 64 (5). — Trgovci: SLS 38 (6), napredno-gospodarska stranka 10 (1). — Vitani: samostojno-gospodarska stranka 45 (5), kmečko-delavska lista 9 (1), gospodarska zveza 17 (1). — Vodranci: SLS 63 (5), gospodarska stranka 25 (2). — Samo SLS je bila vložena v občinah: Brebrovnik, Frankovci, Hardek, Hermanci, Jastrebi, Lahonci, Litmerk, Runeč, Samošani, Šalovci, Sardinje, Veličane, Velika Nedelja, Žerovinci.

Naši poslanci med narodom.

Poslanec Pušenjak ima dne 31. t. m. po ranem opravljenem shodu v Šmartnem ob Dreti, ob štirih popoldne pa v Kobarju.

Ljubno. V nedeljo, dne 17. t. m., se je vršil sijajno obiskan shod SLS, na katerem je poročal poslanec Vlado Pušenjak o političnem položaju. Izrekla se je zaupnica poslancem Jugoslov. kluba. Ljudstvo je ogorčeno protestiralo proti previsoki dohodnini, poslanec je obljubil se zavzeti za ljudstvo.

Pišce. Na praznik dne 15. t. m., se je vršil tu shod SLS. Kljub raznim cerkvenim slovesnostim v sosednjih župnijah je bil shod prav lepo obiskan. Poslanec Franjo Žebot je v svojem dolgem in jedrnatem govoru popisal obupen položaj naše države pod Pašič-Pribičevićevim režimom, poslanec Davorin Kranjc pa ravnotako zanimivo težavne naloge, ki čakajo sedanjo vlado. Poslanec Žebot je med drugim razkril zlobne in lažnjive očitke nasprotnikov, kakor da bi bila naša stranka kriva sedanjih visokih davkov, in pokazal, kako zelo čišla našega voditelja dr. Anton Korosca tudi srbski narod. Čudili smo se, da tokrat ni prišel na shod g. Urek iz Globokega s svojo samostojno kramo. Mož je gotovo slutil, kako bi se blamiral s svojimi kulukarji in si je rajši doma miril svoje bolno srce. Škoda, da ni slišal, kako so poslušalci glasno pritrdjevali gg. govornikoma in nazadnje soglasno izrekli zaupnico Jugoslovanskemu klubu. Tako vlada tudi pri nas za bodoče občinske volitve najboljšje razpoloženje za našo stranko. Upanje je, da bodo tudi naši volilci dali že pri teh volitvah drugim strankam zaslužen brco in se oklenili SLS.

Brežice. Pri nas se je vršil v nedeljo, dne 17. t. m. shod SLS. Prvotno določeni prostori gostilne Deržič so bili z dvoriščem vred premajhni. Morali smo zborovati v obširnem skladišču našega trgovca g. Lipeja. Prišli so tudi nasprotniki. A bili so lepo mirni, ko so videli toliko naših mož in fantov. Govornik poslanec Franjo Žebot je zborovalci v domači besedi razložil, kako težavna je

bila borba s Pašičem in Pribičevićem. Zvedeli smo marsikaj zanimivega, kar nam je dosedaj bilo prilito. Volilci iz občine Zakot so izjavili, da bodo glasovali za listo SLS, ki ima drugo škrinjico. Organizacija naše stranke bo nadaljevala započeto delo po vseh župnijah.

Poročila o mladinskem gibanju.

Orlovska prireditel v Ločah pri Poljčanah se je kljub slabemu vremenu imenitno obnesla. Velika množica ljudi se je zbrala k pozni sv. maši in občudovala prekrasen in slikovit slavnostni pohod Orlov skozi vas. Pridiga je bila še na prostem. Gospodu dr. Jeraju prisrčna hvala za prelepe nauke, ki jih je polagal na srca naše mladine. Posebno hvalo pa še izrekamo našemu ljudstvu, ki je tako potrpečljivo čakalo do popoldanske javne telovadbe. Tik pred telovadbo je dež pojenjal in vsprede se je izvršil gladko do zadnje točke. Čudili smo se našim Orlom, samim kmečkim fantom, da so pokazali toliko spretnosti in izurjenosti. V splošni zadovoljnosti in v najlepšem miru in redu se je prireditev končala že ob 6. uri. Javno zahvalo še moramo izreči našim kmetom, ki so nam darovali več mlajev in smrek za slaloke in smrečic in zelenja za okrasitev telovadnega prostora. Prisrčna hvala g. dr. Ogrizeku iz Celja, ki je s svojim navduševalnim govorom med telovadbo podžgal zbrano občinstvo do burnega odobravanja. Hvala pa še posebej g. Wallandu, ki je kljub navalu gostov, odkazal Orlom lepe prostore in jih lepo postregel! Bog povrni vsem!

Mladinsko gibanje pri Sv. Ani v Slov. gor. Letos smo se vzdrabili tudi mladeniči od Sv. Ane. Dne 1. junija smo si ustanovili Mladeniško zvezo, od sedaj je že pristopilo 41. vrlo navdušenih mladeničev. Zveza ima redno vsaki mesec sestanke pod vodstvom duhovnega voditelja. Mi se pridno gibljemo in izobražujemo. Dne 31. avgusta priredi naša Mladeniška zveza krasno igro pod »Varstvom Matere Božje«. Obenem homo obhajali 25 letnico obstanka našega Bratnega društva. — Imamo tudi novi oder, ki je zelo okusno izdelan. Najsrčneje vabljeni domačini in sosedje.

Velik ljudski tabor se je vršil v nedeljo, dne 17. tm. v Rogatecu. Iz prvotno v manjšem obsegu zamišljene prireditve šmarnsko-rogaškega orlovskega okrožja se je razvila prava manifestacija ljudske misli in slovensko hrvaškega bratstva. Na kolodvoru je sprejela Orle z godbo iz Radeč velika množica ljudstva, od koder se je razvil krasen sprevod na Glavni trg, ki je bil ves v zastavah in kjer se je ob ogromni množici ljudstva vršila sv. maša pred okusno okrašenim spomenikom Bogorodnice. Ze pred sveto mašo je pozdravil v lepih besedah naše Orle trški gospod župan, želeč jim obilo uspehov pri vztrajnem delu. Sveto mašo, med katero so na vseh oknih Glavnega trga gorele sveče, je daroval preč. g. prof. Vreže iz Maribora, ki si je za svojo pridigo izbral lep predmet: Verske osnove orlovskega gibanja. Po sveti maši, katere veličastnost je povzdignil domači pevski zbor s svojim izbranim petjem, je stopilo na govorniški oder več govornikov, ki so v ognjevitih besedah proslavljali misel orlovstva, bratstva in ljudskih pravic. Ljudski tabor je otvoril in spretno vodil okrožni predsednik br. Turk; govorili pa so g. dr. Ogrizek iz Celja, F. Gajšek, tajnik Jugoslovanske-strokovne zveze v Celju ter akademik Vatovec iz Maribora. Pozdravil je tabor tudi zastopnik Hrvatov, ki so se tabora udeležili v velikem številu. Kljub deževanju med zadnjima govoroma je ljudstvo ne samo na trgu vztrajalo, ampak se je celo v večjih gruclah neprestano pridruževalo množici taborjanov. Zaključoma se je še predsednik zahvalil vsem, ki so pripomogli k velikemu uspehu osobito pa domačemu g. dekanu, preč. g. Šalamunu. Tržani so ob tej priliki dokazali svojo lojalnost in naklonjenost.

Tedenske novice.

Odlikovanje zaslužnega biseromašniak. Iz Novcerkve pri Celju poročajo: Red sv. Save IV. stopnje je prejel te dni naš biseromašnik, župnik in dekan dr. Lavoslav Gregorec. Zaslužnemu jubilarntu in večletnemu uredniku »Gospodarja« k odlikovanju prisrčno čestita tudi »Slovenski Gospodar«.

Novi župani. Izvoljeni so: V Kamnici pri Mariboru Anton Lorbek, v Jelovcu Franc Bračko, v St. Petru niže Maribora Ljudevit Fluher, v St. Ilju v Slov. gor. Dragotin Swaty, v Cirknici Ivan Vicman, v Ceršaku Josip Reiter, v Svečini Jurij Menhart, v Jarenini Franc Šparl, v Spod. Jakčbskem dolu Matija Peklar, na Pesnici Leopold Supanič, v Lajtersbergu Franc Požauko, v Sv. Lenartu v Slov. gor. Karol Auhl, v Sv. Benediktu Ivan Zel, v Drvanji Simon Kurbus, pri Sv. Treh Kraljih Franc Ketiš, na Slemenu Ivo Uršes, v Račah A. Štern, v Framu S. Potočnik, na Malni Iv. Kraner, v Partinju Konrada Repa. Vsi so pristaši naše Slovenske ljudske stranke. (Opomba uredništ-

Pravo
Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“
je bilo, je in bo vedno ostalo najboljšje! Pri nakupu pazite na ime „Schicht“ in na znamko „Jelen“.

va: Prosimo zaupnike, da nam iz vseh občin poročajo, kdo je izvoljen za župana in kateri politični stranki pripada.)

V škofijsko dijaško semenišče v Mariboru so sprejeti sledeči dijaki: VI. razred: Paluc Ignacij od Sv. Antona v Slov. gor.; Petan Janez od Sromelj; Znidaršič Mihael od Sv. Lovrenca v Slov. gor.; V. razred: Trobina Stanko iz Soštanja; Varga Jožef iz Bogojine; IV. razred: Damiš Martin od Sv. Miklavža pri Ormožu. III. razred: Jazbinšek Jožef iz St. Vida pri Planini; Oberžan Alojz iz Loke pri Zidanemmostu; Pukšič Anton od Sv. Marjete pri Ptuj; Ramšak Viktor iz Hrastnika; Abrám Jožef iz Rajhenburge; Camplin Ivan iz Bogojine; II. razred: Petančič M. iz Pišec; Potokar Ferdinand iz Dola pri Hrastniku; I. razred: Breznik Alojz od Sv. Benedikta v Slov. gor.; Grmič Franc od Sv. Jurija na Ščavnici; Horvat Janez od Sv. Lovrenca v Slov. gor.; Hercog Marjan od Sv. Križa pri Ljutomeru; Jamšek Pavel iz Svečine; Jevšnikar Viljem iz Guštanja; Kalčič Jožef iz St. Janža na Dravskem polju; Kovačič Alojz iz Gornje Radgone; Podvinski Ivan iz Pišec; Pisanec Alojz iz Smarja pri Jelšah; Petrovič Martin od Sv. Barbare v Halozah; Rataj Franc iz St. Jurija ob južni žel.; Strudl Martin iz Hajdine; Standeker Alojz iz Jarenine; Tavčar Ivan iz Sv. Petra v Savinjski dolini; Zupanc Ivan iz Zgornje Ponikve.

Mariborske novice. V Mariboru imamo obrtno razstavo, ki je posebno zanimiva glede čisto novih poljedelskih strojev. Kmetom in sploh ljudem iz dežele razstavo priporočamo kot podučljivo — Drž. gimnazija v Mariboru. Začetek šolskega leta 1924-25 se izvrši v sledečem sporedu: 1. V petek, dne 5. septembra, sprejemni izpiti za I. razred, začetek točno ob 10. uri. Istega dne od 8. ure dalje ponavljalni (razredni) izpiti za lanski 4. a in 4. b razred. 2. V soboto, dne 6. septembra, od 8. ure dalje, nižji tečajni izpiti (mala matura) za četrtošolce. 3. V torek, sredo in četrtek, dne 9., 10. in 11. septembra, ponavljalni (razredni) izpiti za vse razrede, razven četrtega. Priglasiti se morajo vsi v torek ob pol 9. uri. Ob teh dneh so tudi dodatni in sprejemni izpiti za razrede od drugega dalje. 4. V petek, dne 12. septembra, od 9. do 10. ure, redno vpisovanje lanskih dijakov vseh razredov; vsak se mora izkazati z lanskim izpričevalom. Istega dne se vpišejo (pri ravnatelju) dijaki, ki prihajajo z drugih zavodov. 5. V nedeljo, dne 14. septembra, otvoritvena služba božja. 6. V ponedeljek, dne 15. septembra, reden pouk ob 8. uri. Dijaštvo se mora točno držati napovedanih dni in ur. — Kmetijsko-gospodinski tečaj v zavodu čč. šolskih sester se otvori dne 15. septembra t. l. Gोजenje se uče razven teoretičnih predmetov kuhanja, šivanja, pranja, likanja itd., sploh vsega, kar je potrebno za današnje gospodinjstvo. Sprejmejo se dekleta, ki so dopolnile 16. leto. One, ki žele biti sprejete, naj predložijo predstojništvu zavoda krstni list odpustnico, oziroma zadnje šolsko izpričevalo, izpričevalo od zdravnika in izjavo staršev, oziroma oskrbnika, da prevzamejo stroške šolanja. Mesečna oskrba 600 dinarjev. Glede programa naj se obrnejo na predstojništvo zavoda šolskih sester v Mariboru, Strossmayerjeva ulica 15. — V zavodu čč. šolskih sester v Mariboru je dne 15. avgusta sprejelo redovno obleko 21 kandidatkin in sicer: Mara Kocbek iz Gornjega grada, Katarina Gradišnik iz Ostrega vrha, Marija Karničnik iz Maribora, Jožefa Glinšek iz Celja, Marija Tomc in Franciška Tomc iz Dobrove pri Ljubljani; Barbara Bajželj iz Strazišča pri Kranju, Ana Kolenc iz Mirne, Pavla Pipan iz Tomaja, Marija Kac iz Smartna pri Slovenjgradcu, Neža Zevnik od Sv. Križa pri Kostanjevici, Alojzija Mar od Sv. Tomaža pri Ormožu, Marijana Logar iz Vodice, Marija Brečko iz Podvina, Angela Knavs iz Sodražice, Jera Strupič iz Predoslja pri Kranju, Julija Zadravec iz Središča, Antonija Šipek od Sv. Benedikta v Slov. gor., Marija Miklavčič iz Zeleznikov, Angela Gorogranc iz Ponikve in Ana Kometer iz Galicije na Koroskem. Zavodu k veselemu dogodku iz srca čestitamo in mu želimo obilo božjega blagoslova. — V Mariboru je umrla soproga policijskega nadzornika Petra Zlahčiča. Bila je vzorna mati, skrbna gospodinja in zavedna Slovenka. Njen pogreb je bil nekaj veličastnega. N. v m. p. l. — Mariborska policija je zaprla znanega »hohštapljerja« Zagorskega, ki je barantal z zemljišči. Hotel je pri občinskih volitvah v Mariboru nastopiti s svojo lastno listo, a so ga predno je še listo predložil, radi goljufij in zasluženo vtaknili pod ključ.

Pričetek šolskega leta 1924-25 na drž. moškem učiteljski v Mariboru. Dne 1. sept. priglas za sprejemni izpit v 2., 5. in 4. letnik; 2. in 3. sept. od 8. ure dalje ponavljalni izpiti in sprejemni izpiti v 2., 3. in 4. letnik; 4. sept. priglas za sprejemni izpit v 1. letnik; 5. in 6. sept. od 8. ure dalje sprejemni izpiti v 1. letnik; 9. sept. vpisovanje gojencev v letnike in učencev v vadnico; 13. sept. otvoritvena služba božja, 15. sept. pričetek pouka. Podrobnosti na črni deski zavoda. — Ravnateljstvo.

Vesele novice iz St. Ilje v Slov. goricah in okolice. Eden najveselejših dogodkov v naši župniji je gotovo ta, da so v občini Ceršak pristaši naše SLS premagali pri občinskih volitvah demokratske orjunc in prevzeteže. Od sedem odbornikov so dobili samo dva. Mi vsi pravimo: Bog že vé, komu rogove potolče. Kdor visoko teče, nizko pade. Prevzetija in ošabnost, ki so jo razvijali demokratski priganjači Hamer Rudi in Pepi ter Hercog Karlo in Ferko Tija, je presegala že vse meje. Kakor polbog je jahal Rudi na konju od hiše do hiše, divjal na cesti, drvel s hriba v dolino, grozil in vpil, kakor obseden. A ves trud je bil zamanj. Vse se smeji tem političnim sirotekom, s prstom kažejo pošteni občani za tistimi, ki so se hoteli vsiliti za »rihtarje.« Za župana je zopet izvoljen naša stara korenina g. Reiter. Vso škripanje z zobmi v demokratskem gnezdu je ostalo brezuspešno. Živio naš Ceršak! Živio naša zmaga! — Tudi vse druge občine naše fare so ohranile čisto in pošteno lice. Vse so ostale v taboru naše stranke. V St. Ilju je izvoljen za župana g.

Swaty, v Selnici g. Očkerl, v Cirknici g. Vicman, vsi odločni našinci. Tudi vse sosedne fare so čisto naše. Cela Jarenina, sv. Jakob, Marija Snežna, Svečina in Gor. Sv. Kungota, vse občine teh župnij so popolnoma v naših rokah. Ves slovenski svet je sprevidel, da so demokratje, ki jih vodi Pribečevič in njegov Zerjav, oči lumpje, ki so zakrivali sedanje žalostne razmere. — Upanje imamo, da bomo vendarle dobili v doglednem času tovarno postajo. Sam železniški minister Sušnik si je dne 16. t. m. ogledal naše železniško postajališče.

Preprečen vlom v St. Ilju v Slov. gor. V noči od nedelje na ponedeljek so skušali neznan tolovaj okrog 2. ure ponoči vlomiti pri posestniku Jožefu Nipiču v St. Ilju v Slov. gor. Na hodnik, ki obdaja hišo v višini 3 metrov od tal, so dospeli tako, da so postavili pod njega kurnik. Po njem je splezal eden vlomilec na hodnik ter skušal odpreti kuhinjska vrata. K sreči gospodar še ni spal ter je začul škripanje ključavnice. Najprej je mislil, da se je vrnil njegov sin, ker pa se le ni nihče oglašil, je vprašal, kdo da je zunaj. Na njegovo vprašanje se je zločinec oglašil: »Zandarmi so tu!« ter pobegnil. Gospodar je skočil za njim, toda lopov je bil hitrejši, skočil je s hodnika na zemljo ter pobegnil s svojimi pomagači.

Poroka pri Sv. Martinu pri Vurbergu. Poročil se je dne 11. t. m. vrli naš pristaš Josip Klampfer z mladenko Mimo Kumrovo iz ugledne hiše Kumrove. Na gostiji, ki se je obhajala v ožjem rodbinskem krogu, se je nabralo za dijaško večerjo 101 dinar. Bilo srečno!

Nauk iz občinskih volitev pri Sv. Barbari v Slov. gor. Občinske volitve so pri nas pokazale, da je ogromna večina v taboru SLS. Vsi, ki so postavili nasprotno listo, so nesmrtno osmešeni. Posebno se je Ribič kot politik izkazal negodnega za sestavljanje list. Zagrešil je pri tem take nepravilnosti, da so mu štirje kandidati, ko so spoznali, da so ogoljufani, podpise preklicali. — Ker je dobil 99 manj glasov kot 100, še enega mandata ni dobil. Nastop njegovega sina proti sedanjemu županu jasno spričuje njegovo sposobnost. Župan z odobrom je in ostane naš somišljenik. V Koreni je novi župan Lešnik, sicer v Martinški župniji, pa kaj za to. Če so prej oni hodili iz druge župnije v našo, bomo pač mi v drugo, župan je pa odločen naš pristaš. Svetovalca in pet odbornikov je tudi naših. Pričakujemo od novo izvoljenih odbornikov, da bodo pokazali smisel za občinske zadeve in se zavedali odgovornosti, ki so jo z izvolitvijo sprejeli.

Vesele in žalostne novice iz Hajdine. V torek, dne 12. avgusta je praznovala fara vesel jubilej — naš duhovni pastir, č. g. župnik Melhior Zvonko je obhajal tridesetletnico svojega mašnikovanja. Kljub delavniku so se župljani udeležili slovesne maše ob 10. uri predpoldne. Želimu priljubljenemu gospodu župniku, da bi še dočakal zlato mašo ter mu kličemo »Na mnoga leta«. — Dne 14. avgusta pa nas je zadela huda nesreča. Razsajala je strahovita nevihta s točo, ki nam je uničila vso ajdo. Nekateri ne bodo dobili niti semena nazaj. — K zadnjemu počitku smo spremili tesarja Antona Podgorška iz Dražene. V prerani grob ga je spravil nesrečni zakon. Z ženo se nista razumela in nazadnje je ona zahtevala in izvedla ločitev. To je siromaka tako grizlo, da je umrl komaj 49 let star. Naj v miru počiva!

Suno neurje s točo. Iz treh sodnih okrajev smo prejeli žalostna poročila o neurju s točo, ki je razsajala zadnji četrtek od 2. do 4. ure popoldne. Toča je zabila deloma sodni okraj Slov. Bistrica, od pljuškega okraja pa kraje: Pragersko, Črešnjevce in Hajdino. Zelo veliko je trpel radi toče konjiški okraj. Po vseh zgoraj omenjenih krajih je zabila toča 50 odstotkov poljskih pridelkov, v vinogradih je škode 80 odstotkov, sadje pa bo samo še za mošt. Isti dan, kot po Slov. Stajerskem je divjala toča tudi po Kranjskem in sicer v litijskem okraju. Vladna pomoč po toči prizadetim je nujno potrebna.

Občinske volitve v Vrhlogi. Vrhloga pri Slov. Bistrici je bila do časa, ko je začel izhajati radikalski »Narodni Gospodar« malo znana. Ta list na si je pridobil zadnji čas iz Vrloge lažnjive dopisnike, med katere spada v prvi vrsti Lojz Bračič. Ta možakar hoče celo javnost in državne urade voditi za nos s svojimi lažmi. V svojem dopisu v »Narodnem Gospodarju« pravi, da so bile občinske volitve v Vrhlogi protizakonite ter grozi posestniku Vinkotu Mesariču s kaznijo. Protizakonite so volitve v resnici, zakrivil pa je to samo Bračič. Mesariču grozi radi tega, ker noče njega poslušati, ter po krivem pričati. Na kandidatno listo je Bračič Mesariča sam podpisal. Sedaj bi se rad pred javnostjo opral, ter nagovarja Mesariča, da naj izpove, da je on držal za pero, Bračič ga je pa podpisal. Nagovarjal ga je, da naj tako izpove na okrajnem glavarstvu v Mariboru, če bo pa slučajno kaznovan, mu je obljubil kot odškodnino kravo. No, javnost in oblast mu ne bodo na take izgovore nasedle, dasi ima baje že nekaj prič, ki so omenjeni dogodek na lastne oči videli. Znano je, da zna Mesarič sam pisati, zakaj bi mu potem moral še Bračič pri podpisu pomagati. Znano pa je tudi iz prejšnjih let, da ima Bračič navado, podpisovati druge ljudi, kar je dokazal pri raznih ovadbah. Državno pravdnštvo opozarjamo, da kandidatne liste ponovno kontrolira, ker je Bračič podpisal tudi druge kandidate, oziroma namestnike. Tako je na primer četrtni namestnik še le od drugih izvedel, da je na kandidatni listi podpisan. Ta radikalni mogočnej, bi rad strahoval celo Vrhlogo, je sedaj navdušen radikal, bil pa je že pri vseh strankah. Svoj čas je bil pristaš SLS, potem socialdemokrat, samostojnež, lani demokrat, letos pa se je zopet prelevil. Mož, ki tako spreminja svoje prepričanje ter s tem dokazuje, da nima nobenega značaja, pač ne more dolžiti poštenjakov.

Novice od Male Nedelje. Pri Mali Nedelji se nekaj pripravljajo. Cela župnija tekmuje v pripravah za čim slovesnejši sprejem novih zvonov dne 30. t. m. Odeva se v praznično obleko, posebno prostor okoli cerkve obeta biti nekaj posebnega. Pri slovesnosti svira domača godba. Na angeljsko nedeljo bo malonedeljski hrib oživel kakor menda še nikoli, saj bomo obhajali kar dve slavnosti: proščenje in blagoslavljanje zvonov. Kdor ne verjame, pa naj pride gledat. — Po večernicah naj nikdo ne pozabi stopiti v Društveni dom, kjer uprizori Izobraževalno društvo lepo igro »Dve materi« s petjem. — Na praznik Marijinega Vnebovzeta smo spremljali k večnemu počitku moža, kakor ima malo naša fara, ubožnega očeta, skozinskož krščanskega moža Martina Brumen iz Bučkovec. N. v m. p. l. — Ruška procesija odrine od moravske kapele v malonedeljski župniji dne 12. septembra ob 4. uri zjutraj. Udeleženci, bodite točni!

Gostilniški pokolj. V nedeljo, dne 17. avgusta je imela požarna bramba Vitan veselico v gostilni Jakoba Zabavnik v Jastrebičih. Veselica je bila v najlepšem razmahu, kar potegnejo znani divjaki brez vsakega vidnega ali upravičenega vzroka naenkrat nože in začnejo divje mahati okrog sebe. Bilo je več lahko in težko ranjenih. Še dan pozneje se je videlo sledove strnjene krvi po tleh in po zidu gostilne, in žene, ki so prinesle ranjencem prvo pomoč so bile vse okrvavljene. Najhujše je bil ranjen veleposestnik Vincenc Praprotnik iz Lačevasi, oženjen in bolehen mož. Slučajno je došel v najhujši metež. Dobil je grozno zevajočo rano čez obe lici in nos. Na hrbtu mu je bila sukinja vsa razrezana in tudi po glavi ima poškodbe. Njegov zet iz Murskega polja je dobil istotako zevajočo rano čez čelo do kosti in še druge poškodbe. Morali so ju odpeljati v ormoško bolnico. Razen tega pa so bili več ali manj poškodovani tudi drugi, ki iščejo sedaj zdravniške pomoči. Ljudstvo se zgraža nad tem divjaštvom. Eni pravijo, da je to divjanje posledica orjunc, ki je imela prejšnjo nedeljo zlet k Sv. Bolfenku, drugi pa pripisujejo krivdo splošni povojni posurovelosti. Sodnija bo že razčistila položaj.

Poročilo od Sv. Bolfenka pri Središču. Pretečeno nedeljo so imele vse štiri občine volitve. V dveh občinah se je volilo starešinstvo, v dveh pa občinski odbor. V Vodranjih so znani Zabavnik sijajno propadli, akoravno so hoteli slepomišiti pod krinko gospodarske stranke. Niti v odbor niso prišli. SLS je dobila 63 glasov in 2 odbornika. V občini Vitan je zmaga kmetska stranka proti orjunašem, ki niso spravili v odbor niti enega pristaša. Upamo, da se bo gospod Mlinarič sedaj iztreznil. V občini Kog je bil z osmimi glasi proti nemu izvoljen mnogozasluzni stari župan Anton Borko, predsednik naše krajeve organizacije SLS. Svetovalca sta mu gg. Jožef Breznik in Peter Habjanič. V Jastrebičih pa je bil izvoljen za župana vrli mladenič Peter Orešnik, načelnik našega Orla, kot svetovalca pa Fr. Zadravec in Jože Kerenčič. Vsi svetovalci v obeh občinah so pristaši SLS.

Pri občinskih volitvah v Hošnici je dobila SLS 47 glasov, KDS 17 glasov, torej SLS 5 odbornikov, nasprotna pa samo 2. Silno so se nasprotniki razveselili tega pogreška ter našo stranko z neumneži imenovali, pa uradne številke govorijo drugače. Veliko so se trudili pri agitaciji pred in na dan volitve, še biciklji so trpeli, ali roka naših mož in fantov je trda in je kazala v škrinjico nasprotnikov figo, šele pri drugi škrinjici se je odprla pest ter v njo spustila kroglico ter tako potegnila raz njih županske in svetovalske hlače. Prihodnjič več. Občinski odbor ostane torej še vedno v rokah SLS, ne pa v pobarvanih rdečkarjih!

Novi župani v Leskovcu. Imamo nove župane. Vsi 4 pripadajo SLS. Za Sv. Andraž-Leskovce: Ignacij Vindiš. Skrošnjak: Franc Milošič. Veliki Okič: Miha Mlakar. Velika Varnica: Franc Medved. Bog živi naše vrle mlade može ter jim daj, da bi županovali v prid svojim občinam!

Iz Radinc nam poročajo, da v tamkajšnji občini nimajo nasprotniki večine, kakor se je glasilo naše poročilo v »Slov. Gospodarju« št. 30 dne 24. julija, temveč, da je od 9 izvoljenih odbornikov 6 pristašev SLS in le 3 odborniki SKS.

Volitve v Gorenskem vrhu. Pri nas je bil zopet izvoljen za župana g. Ivan Potiš, vrli in navdušen pristaš SLS. Ravno tako so naši pristaši tudi vsi svetovalci. Občina je na ta način trdno v naših rokah.

Po občinskih volitvah v Vitanju. Vitanje, ena najmočnejših nemčurskih trdnjav rajne Avstrije, je ostalo v zavednih slovenskih rokah, kajti pri občinskih volitvah dne 10. t. m. je zmaga združena slovenska lista napram nemškutarski. Zastojni si je trgval vitanjski Čaruga podplate, zastojnj je obljubaval Rupnikov Hanzi nekemu siromakeku 20 K več za žaganje sežnja drv, zamanj se je obljubavala moka, meso in sladkor, zastojnj so nemčurji poslali po Vencikovega Peperla v Ljubljano, zastojnj so pripeljali bolnega zdravnika na volišče in zastojnj je pripravil obergerman Rupnik kozarce za proslavo nemčurske zmage, vse zastojnj, zastojnj! Pred petimi leti nemško Vitanje in nikoli več! Eden najstrastnejših nemčurskih agitatorjev je bil znani in prosluli kleparski pomočnik Pavel Pogladič. On, ki je v svoji mladosti pasel koze po Stenici (ne prašiče v tevtonskih gozdovih), je tako kratke pameti, da je celo pozabil, da ga je rodila slovenska mati, ki še vedela ni, da Nemci sploh bivajo na tem božjem svetu. Resničen je pregovor: Poturica je hujši od Turka.

Velika rudniška nesreča pri Mestinju. V bližini Mestinja, postaje na železnici Grobelno—Rogatec, se nahaja premogovnik Roginska gorica. Vsled takozvane oksidacije se je v rudniku vnel premog. Ognjeni plini so vdrli v rov, kjer se dela in nastal je požar, ki je zajel celo jamo. Ognja se še dozda ni posrečilo pogasiti. Pot delavcev je takoj po izbruhu požara odhitelo v ja-

mo, da ogenj pogase, toda živi se niso več vrnili. Ker so bili brez potrebnih rešilnih priprav, predvsem pa brez mask za obrambo proti strupenim plinom, so jih ti ne nadoma zajeli ter zadušili. Trupla ponesrečenih rudarjev so še isti dan spravili iz jame. O nesreči je vodstvo rudnika takoj obvestilo rudarski urad v Celju ter premogokopno družbo v Trbovljah, odkoder so takoj poslali rešilni oddelek z vsemi pripravami za omejitve in gasitev požara. Oblasti bodo izvršile natančno preiskavo, ker se govori, da je nesrečo zakrivila nemarnost, ker rudnik sploh ni bil opremljen z modernimi gasilnimi in rešilnimi pripravami.

Novice iz Dobrne pri Celju. Eden najboljših naših fantov, duša našega orlovskega in dramatičnega odseka, naš Joško Mastnak, je mlad, še življenja- in delaželjen moral umreti. Umorila ga je kostna jetika. Spremilni smo ga na zadnjem potu tako, da je res vsak moral priznati, kako smo ga ljubili. Ljubi Bog ga sprejmi k sebi, nam pa še daj takih fantov. — Tu je umrla po dolgem trpljenju gospa Terezija Wetzther, vdova po bivšem lekarnarju v tukajšnjih toplicah, znana po svoji katoliški odločnosti, ki jo je posebno pokazala v času, ko je njen soprog prestopil v katoliško Cerkev. Bog ji plačaj njeno trpljenje!

Kaj nam poročajo iz Smartna ob Paki? V listu »Jutro« je neki dopisnik po njemu že lastni navadi prav nesramno lagal o prireditvi Savinjskega orlovskega okrožja. Veliko udeležbo ljudstva in krasno uspešno telovadbo ime nuje »polcmijo.« Dopisnika pač silno boli, ko vidi, da njega in njegovih par pristašev nihče več ne mara. Že celo leto so govorili, kako bodo pri občinskih volitvah vse prevrnili, pa še svoje liste niso mogli sestaviti. Tako je bila vložena samo lista SLS. Oh, kako to peče! Sedaj pa še ta orlovska prireditel! Kaj je bilo treba tega? Zakaj ni g. Peirič veliki župan, da bi to prepovedal? Vemo, da Vas to boli, ker Vi in par pristašev Vaše stranke nikdar kaj takšnega ne boste mogli prirediti. Dopisnik ne pada tudi g. dr. Rakuna in g. Klančnika. Ni moj namen teh braniti, kajti to bosta že sama opravila. Povem pa dopisniku, da sta imenovana tako daleč nad njim, da jih njegovo bevskanje prav nič ne doseže. Dopisnik kvasi tudi o nekih klobasah, katere so baje dobili psi. Naj jim je ne bo nikdar teh nevoščljiv! Čisto lahko se zgodi, da jih v kratkem tudi on dobi, samo bodo nekoliko drugačne! Dopisnika »Jutra« itak vsi poznamo. Saj se njegovo ime največkrat sliši pri javnih razglasih pred Železnikovo hišo in vidi na javni občinski deski. — Ker se pri nas orjuna »krepko« razvija in demokratska stranka »zelo« napreduje, se mi zdi umestno, da javnosti poročam iz kakega materiala se ta stranka rekrutira. To so taisti ljudje, kateri so med vojno ovajali narodno misleče ljudi kot srbofile. Taisti, kateri nosijo orjunskega znak, pa prodajajo in ponujajo moko iz nemškega (Rakuževega) mlina v Celju. Taisti, ki besedo ovaduh mirno v žep vtakne. Taisti, kateri so med vojno najhujše agitirali za vojno soojlo. Taisti, kateri so kot častniki med vojno z našimi ljudmi govorili samo po tolmačih, ker slovenski niso hoteli znati. Oj vi značaj! Drugič pa še več!

Izvanredna starost. Od Smihelja nad Mozirjem poročajo: Tukanj je dne 11. t. m. umrl daleč naokoli najstarejši možki Lukež Goltnik, p. d. Potočnik. Pokojni je bil rojen leta 1827, star sedaj 97 let. Ni mu bilo usojeno doživeti 100 let, kar so njegovi domači srčno želeli. Njegov sin, ki je prevzel posestvo od njega, je umrl leta 1924, star 70 let, vnuk, ki je sedaj posestnik, je star 32 let. Pokojni je bil 20 let popolnoma slep, kar mu je grenilo starost, a bil je zmiračo čvrstega duha in zdrav. Spominjam se, kako je slepi starček pripovedoval iz težkih časov, ki jih je pokojni preživel, kako se je skrival, ko so kmečke fante lovili v vojake in kako težko je desetino dajal, preživel je tudi svetovno vojno. Bil je vseskozi pobožen in poštenjak. N. v. m. p.

Iz Ljubnega. Pri nas bodo občinske volitve dne 24. t. m. Postavljeni sta dva lista: naša SLS in socialdemokratska. Ti so s pravo težavo sestavili svojo listo. Kako je bil tisti mož, ki je listo sestavljal, razburjen, ko je pobiral podpise, kar veselje ga je bilo gledati. Socialisti so krstili svojo listo: Gospodarsko-delavska stranka (oziroma lista), da bi lažje premetili ljudi. Toda nikar se ne dajte zapeljati. Rešimo se že enkrat socialističnega jarmala! Da se pa to zgodi, zato volilci, v nedeljo, dne 24. t. m. vrzite kroglice vsi v našo škrinjico! Nosilec naše liste je posestnik Martin Juvan, p. d. Janez.

Naprednjaki v Mozirju. V noči 15. t. m. na Marijin praznik smo v našem trgu proti polnoči prvič zvedeli, kako nevarno družbo imamo v Mozirju — oglasili so se novopečeni črnosrajčniki — orjunci. Rogovili so okrog po trgu ter tulili svojo himno na vse pretege, da bi vsi tržani vedeli, kdaj se zbirajo, ker ponoči jih nihče ne more videti, pa jih naj vsaj sliši. Drugače tako nimajo korajže, kot takrat, kadar jih nikdo ne vidi. Da se pa v bodoče naši črnosrajčniki ne bodo preveč šopirili in rogovili, skrbni naše orožništvo, ki vodi radi zadnjega tuljenja že preiskavo. Prihodnjič pa še bomo mi prišli z imeni na dan, da bodo vsi vedeli, kedo so ti »kulturni« naprednjaki iz Mozirja.

Poročilo iz občine Sv. Krištof pri Laškem. Dne 2. julija bi se imela vršiti volitve župana in svetovalcev. A orjunski demokrati so se pritožili, češ, da so nekateri pod pisi na naši listi ponarejeni. Srežko poglavarstvo je uvedlo preiskavo in dognalo, da so orjunci po svoji navadi lagali in oblast varali. Za to jih čaka primerna nagrada. Tako se je volitev zavlekla do dne 10. avgusta. Ta dan pa je bil spet izvoljen županom Josip Sluga iz Savc. Tudi vseh pet svetovalcev je naših, namreč: Karl Bantan in Rudolf Napret iz Marnege, Martin Knez iz Sedraža, Fran Teršek iz Spodnje in Franc Nemeč iz Gornje Rečice. Veliko delo čaka novi odbor, zlasti s popraviljem cest, katero je silna naliv dne 2. avgusta hudo razril. Na sodež pa je napravila toča precej škode. Premogovna kriza

se še ni polegla. Mnogo rudarjev iz Breznega in Hude jame je šlo za boljšim kruhom v Francijo, kjer jim obetajo do 40 frankov dnevno. Orjunska strahovlada v Hudi jami je nekoliko popustila. Samo na Madžarsko pristojni Vitkovski še misli, da ga bo orjuna rešila pred potnim listom. Opozorjamo oblast, da tega orjunskega tajnika izpraša, če je bil dne 1. junija med ubijalci v Trbovljah, koliko potnine je dobil za bojni pohod, kako je bil oborožen, kje ima sedaj karabinko, naboje in granate. Tak čarugač naj čimprej nastopi pot proti Budimpešti.

Izgubil se je pes volčje pasme. Barve je rujavkaste, precej izučen, na vratu ima bakreno znamko z znakom »Z. G. P. 13«, sliši pa na ime »Lord«. Najditelj dobi lepo nagrado, če ga vrne posestniku Postružnik Viljemu, Zg. Porčič 50, pošta Sv. Trojica v Slov. gor.

Novi zvonovi v Pišecah. Po dveh letih dolgega čakanja smo tudi mi dobili v nedeljo, dne 3. 8. od zvonarne Bühl v Mariboru bronaste zvonove: dva za župnijsko cerkev in dva za podružnico Sv. Jernej. Prejšnji dan smo jih med spremljanjem govde v slavnostnem sprevedu 25 lepo nakinčanih vozov spremili iz kolodvora Brežice. Ob meji župnije so pod veličastnim slavolokom v Globokem govorili pozdravne zvonovom: č. g. župnik, cerkveni ključar od Sv. Jerneja in šolski otroci globoški. Nekako v sredi župnija ob drugem slavoloku, kjer so župljani v obilnem številu pričakovali zvonove, smo poslušali lepe pozdrave šolarjev pišečke šole, deklet, fantov, žen in mož župnije in župana občine Pišce, pozdrave društva Orel, ki je tokrat prvič nastopil v kroju, Marijine družbe in gasilnega društva in ubrano petje pevskih društev. Odtod smo jih spremili v procesiji do župnijske cerkve. Žal, da se naša slovesnost vsled dežja ni mogla vršiti v nedeljo s takim sijajem! Večji zvon B 970 kg in manjši H 290 kg se lepo strinjata s starim Gis 450 kg in ubrano zvonjenje hvali mojstra Bühla. Dal Bog, da nam ti zvonovi ne bi delali veselja samo na tem svetu, ampak da bi nam pripomogli do večnega veselja.

Novi zvonovi v Bevcāh pri Velenju. Botra velikega zvona se najiskrenejšje zahvaljujemo vsem Bevcānom za prijazen sprejem. Za gostoljubnost dekanu v Skaloh č. g. Rotnerju in provizorju č. g. Groblerju, istotako se prisrčno zahvaljujemo za prijazno postrežbo pri gg. Goršku in Goltniku. Ta lepa nedelja v Bevcāh nama ostane v spominu ves čas najinega življenja. Se priporočava — Ivan in Terezina Sever.

Draga moja! Odkar delam po Tvojem nasvetu juho s pomočjo »Juhana«-a, uživam glede kuhanja največjo zadovoljnost svojega soproga. Imenuje me prvakinjo vseh kuharic! 940 2—1

Zobozdravnik dr. F. Kartin, Maribor, Slovenska ulica št. 9, ordinira zopet od 28. avgusta naprej.

Sestra Benigna Konsolata Ferrero. Ker je prvi natis tega življenjepisa pošel že v nekoliko mesecih, so priredali očetje trapisti v Rajhenburgu drugo izdajo. Izvod stane 12 dinarjev. Poštnina posebej. V zalogi je še tudi nekoliko knjižic »Pot h Kristusu« in »Kaj delajo trapisti.« Vse to se dobi v njihovem samostanu ter v Ljubljani pri Ničmanu in v Jugoslovanski bukvarni.

Na Rakovniku. Kip Marije Pomočnice dobi na Malega Šmarna dan novo srebrno krono; istotako Jezuščekov kip. Na novem oltarju — ki ga bodo podarili Mariji slovenski otroci — dobi Marija bronast, s pravim zlatom pozlačen sijaj. Cerkevno vodstvo je razglasilo nabiranje zlatnine in srebrnine v ta namen. Ljudje, ki so zvedeli za ta poziv, so se zelo radodarno odzvali. Ko se imenovano vodstvo darovalcem najtopleje zahvaljuje, prosil se vse, ki bodo te vrstice brali, da pošljejo tudi oni kak srebrni ali zlat predmet: denar, verižico, nakit in podobno ter ga poklonijo Mariji. Nekoč smo dajali zlato za železo, vsakdo bo rad dal zlato ali srebro ali kar že ima za Marijin blagoslov. — Tudi drugi darovi, ki bodo pomogli k dovršitvi velikanske stavbe, bodo sedaj bolj kot kdaj prej dobrodošli. Ko bi se našli kak darovalci za posamezne predmete cerkvene opreme, naj se oglase. Manjka še zelo, zelo veliko. In marsikdo bi še zamogel privaliti svoj kamenček k Marijini stavbi! — Bog plačaj!

Gospodarstvo.

POSPESVANJE ZORITVE GROZDJA.

Namen vsega rastlinstva na svetu je, da doseže prej ali slej svojo zrelost in s tem svojo pravo vrednost. V dosego najvišje stopnje zrelosti je potrebno, da rastlina raste pod ugodnimi življenjskimi, odnosno rastnimi pogoji. Skoro vsaka rastlina zahteva drugačne življenjske pogoje, sicer shira in naposled popolnoma usahne. V vročih tropičnih krajih rastejo drugačne rastline, kot pri nas, ali še dalje na severu. Rastline toplih krajev bi se nepovoljno razvijale, ako bi jih prenesli v mrzlo zemljo severnih krajev in narobe. Sicer se pa tudi tako preseljena rastlina pravičasoma na neugodno podnebje ter raste naprej, četudi z manjšim uspehom, kakor poprej.

Nas vinogradnike zanima v prvi vrsti vinska trta, ki je pravzaprav južna rastlina. Prava njena domovina so južne in tople dežele, kakor so kraji ob Sredozemskem mo-

riju. V svoji domovini torej, kjer so ji dani najugodnejši življenjski pogoji, se ta visoko čislana rastlina najbolje počuti, vsled česar daje tam tudi največje dohodke. Če bi mi mogli vinski trti nuditi enake življenjske ugodnosti, kakoršne uživa v svoji pravi domovini, bi dosegli tudi mnogo lepše uspehe v vinoreji.

Vinska trta je potemtakem rasilina solca in toplote. V njeni pravi domovini ima trta včasih toplote še več kot dovolj. To se zgodi tedaj, ko solčni žarki poleti kar po tri mesece zaporedoma razžarevajo zemljo brez vsakega dežja in megle. Vpoštevajoč to okolnost, vzgajajo vinsko trto tam enciavno na tleh brez kolja ali kakšne druge opore. S tem, da se razraste trta s svojim širokim listjem po zemlji, ne morejo vroči solčni žarki preveč izsušiti že itak lahke in suhe vrhnje zemeljske plasti. V suhem zraku in tleh tudi ne morejo izcimiti različne glivice, ki vinski trti škodujejo. Ker je za razvoj raznovrstnih glivic potrebna predvsem vlaga, je vinska trta pri nas v deževnem početju vsled glivičnih bolezni, peronospore in oidije, posebno ogrožena.

Kakor že omenjeno, moremo pričakovati od vinske trte le tedaj najvišje dohodke, če ugodimo njenim življenjskim zahtevam v polni meri. Razlika med ugodnimi rastnimi pogoji južnih krajev in našimi neugodnimi vremenskimi vplivi moramo potemtakem kolikor mogoče zmanjšati, kar je zlasti ob času zoritve grozolja izredne važnosti.

Znano je, da zrahljana, ne s travo in plevelom poraščena zemlja sprejema obilo solčnih žarkov, ki se od nje odbijajo in na najbližje predmete in rastline na zemlji porazdelijo. Pri tem igra tudi barva odlično vlogo. Temna barva solčne žarke privlačuje, svetla pa jih odbija. Zrahljana zemlja se ob pripekajočem solcu segreje mnogo bolj, kakor travnata ruša. Čim večja je torej zrahljana in trave prosta zemeljska površina, tem več solčne toplote lahko zbere in nasprotno. Navedeno naravno prikazen izkoristimo tako, da poskrbimo za plevela čisto zemljo vsaj ob času zoritve grozolja.

Da kolikor mogoče povečamo površino zrahljane zemlje, kopamo tako, da zvrhavamo zemljo med črtami v grebene. Na ta način pride irsje v jarke, ki se nahajajo med grebeni. Vsled večje površine zemlje privabimo tudi več solčne toplote, ki ugodno vpliva na zoritev grozolja in lesa. To je torej glavni namen grebenov, ki jih delajo napredni vinogradniki in katerih prednosti si marsikdo še ne ve razlagati.

Sploh držimo vinograde tudi v drugih letnih časih trave in plevela proste. Vse rastline izhlapevajo (transpirirajo) vlogo skozi listje; zato je trava v vinogradu vedno nekoliko vlažna in rosna, dokler se po dolgotrajni suši ne zaprejo na spodnji strani listja se nahajajoče listne režice. V vinogradu, ki je poraščen s plevelom, se nabere te vlage veliko, da morejo nastopiti glivične bolezni, peronospora in oidij. Razen tega pa črpa plevel hranilne snovi iz zemlje na škodo vinske trte.

V začetku avgusta, ko bujna rast trte že ponehava, porežemo v višini 2 metrov vse vršiče, kakor tudi stranske poganjke, takoimenovane zalistke, da s tem obvarujemo trto pred prevelikim obsenčevanjem. Skrbeti moramo, da je cela trta, osobito pa zoreče grozdje, izpostavljeno pripekajočim solčnim žarkom. V to svrhu je dobro, odstraniti tudi spodnje, poškodovano, staričavo in bolehalvo listje, za katerim se skriva grozdje. Prav nič ne škoduje, ako pri tem poslu odrgamo kakšen zdrav pregest list, ki preveč zakriva grozdje. Vendar v tem oziru ne smemo iti predaleč, ker predobro vemo, da je ravno listje za osvajanje (asimilacijo) hranilnih snovi neobhodno potrebno ter pomenja za rastlino ravno toliko kot pljuča za človeka.

Poleg rahljanja zemlje, vršičenja in trganja posameznih listov, vpliva ugodno poletno in jesensko vreme, primerna vžgoja vinske trte in dobra solčna lega na zoritev zelo ugodno.

Vekoslav Stampar.

ZITNI TRG.

Trgovina z žitom in moko je še vedno živahna. V Vojvodino prihaja vedno več agentov iz inozemstva, da pokupijo žitne zaloge, ki so še na razpolago. Izvažajo se še vedno največ v Čehoslovaško po Donavi. Naraščanja cen ni pričakovati, ker prihajajo iz Amerike in Avstralije povoljne vesti o žetvi. Žitno trgovino pri nas še vedno ovira pomanjkanje denarja. Edino večja mlinska podjetja, ki spadajo v bančne concerne, imajo dovolj denarja na razpolago ter je radi tega vsa žitna trgovina v njihovih rokah. Cene so ostale še na stari višini ter so približno sledeče:

Moka nularica se prodaja v Zagrebu po 620 do 630 din., v Bački pa jo mlinci ponujajo po 590 do 600 dinarjev za 100 kg.

Pšenica se nudi na tovornih kolodvorih v Bački in Banatu po 385 do 390 din.

Oves se prodaja po 330 din.

Koruzna se nudi v Sremu po 280 do 290 din., v Zagrebu po 330 din.

Otrobi se prodajajo po 230 din. za 100 kg.

Tržne cene v Mariboru. V Mariboru stane 1 kg govejega mesa I 27 din., II 25 din., III 23 din. Teletina I je po 25—30 din., II 22—25 din. Svinjina je po 22—40 D. Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa 8—15 din. Kože: 1 konjska koža 175 din., 1 kg goveje kože 15—17 din., telečeje 27.50, svinjske 10, gornjega usnja 100—110, podplatov 90—120. Perutnina: 1 majhen piščanec 16 din., večji piščanec 40, kokos 50—60, raca 40—60, gos 40—85, zajec 15—45 din. Žito: 1 kg pšenice 3.50, rži 3.50, ječmena 3, ovska 3, koruze 3.50, pšosa 4, fižola 5—7, graha 6 din. Mlevski izdelki: 1 kg pšenične moke št. 0 7 din., št. 1 6.50 din., št. 5 6 din., št. 6 5.50 din., št. 7 4.75 din., prosene kaše 7, ješprenja 4.50, otrobov 3, ko-